

Appels en peren langzaam duurzamer

De reguliere fruitteelt levert nog steeds geen noemenswaardige hoeveelheden duurzaam teelbare appels of peren af. Onderzoekers van PPO Fruit werken met de biologische sector aan nieuwe duurzame appel- en perenrassen. 'Als de rassen aanslaan, gaan gangbare telers ze mogelijk ook verbouwen', aldus onderzoeker Rien van der Maas.

Een smakelijk appeltje dat milieuvriendelijk is te telen. Dat was tien jaar geleden de inzet van zowel biologische als gangbare fruit-telers die nieuwe rassen wilden ontwikkelen. Uiteindelijk is alleen in de biologische teelt een eerste stap gezet. In de gangbare teelt zijn wel commercieel interessante nieuwe rassen geïntroduceerd, zoals de Junami, Rubens en Wellant. Maar die scoren op milieugebied niet wezenlijk anders dan de bestaande rassen. 'De duurzame appels zijn slechts op een enkel gangbaar bedrijf te vinden. De consument heeft te weinig belangstelling voor deze rassen', constateert Rien van der Maas, onderzoeker van PPO Fruit.

Appelras Santana wordt als enige zowel biologisch als regulier verbouwd. Santana is schurftresistent en weinig vatbaar voor vruchtboomkanker en luis, waardoor veel minder bestrijdingsmiddelen nodig zijn. Daardoor kan in de gangbare teelt de milieubelasting voor het oppervlaktewater tot maar liefst 98 procent dalen ten opzichte van bijvoorbeeld de Elstar, stelde Van der Maas vast.

Niche

Maar de Santana is voor de gangbare teelt slechts een nicheras. De introductie ervan viel in de jaren negentig in het water, omdat er geen goede regie opzat. Tegenwoordig wordt de introductie van nieuwe rassen georganiseerd via organisaties als Inova Fruit, dat bij haar nieuwe rassen voor volumecontrole, een teeltprotocol en centrale vermarkting zorgt. Later veroverde Santana alsnog een klein plaatsje in de reguliere markt als hypoallergene appel. De duurzame rassen Santana en Topaz vormen nu bijna een derde van het biologische appelvolume. Verder telen biologische bedrijven vooral Elstar. Nederland telt bijna 1500 gangbare en 40 biologische fruittelers. Samen met de biologische sector hoopt PPO Fruit, vanuit een ketenproject bij het ministerie van EL&I, de komende jaren twee appelrassen en twee perenrassen in de praktijk te testen, met

Schurftresistente appelrassen zorgen voor 98 procent minder bestrijdingsmiddelen in de sloot dan de afgebeelde Elstar.

pilots op bedrijven en met onderzoek naar onder meer de bewaring. Eén van de perenrassen, Xenia, werd dit jaar beperkt en op proef verkocht bij Albert Heijn uit gangbare teelt. Omdat hij minder vatbaar is voor schurft en vruchtboomkanker, zijn ook biologische telers in die peer geïnteresseerd. Eén van de nieuwe appelrassen komt net als Santana van Plant Research International en heet Natyra. Het ras is schurftresistent, en waar de Santana en Topaz beide friszuur smaken, smaakt de Natyra zoet. Deze appel gaat de komende maanden de pilotfase in bij een handvol biologische bedrijven. 'Met deze nieuwe rassen zetten we een grote stap in de introductie van duurzame rassen in de biologische teelt. Als ze aanslaan en qua

smaak goed genoeg zijn, zullen de gangbare telers ze vanwege hun lagere milieubelasting mogelijk ook gaan verbouwen. De biosector functioneert zo als testcase voor de gangbare sector.'

Het zoeken naar nieuwe fruitrassen is overigens een kwestie van lange adem. Na een succesvolle kruising duurt het nog vijftien tot twintig jaar voor de appel in de winkel ligt. Introductie vergt bovendien een flink promotiebudget, aldus Van der Maas. 'Een nieuw appelras zet je niet zomaar in de markt.'

Contact: rien.vandermaas@wur.nl
0488 - 47 37 28